

Előfizetési árak:

Egész évre 10 firt -- kr.
Félévre . . . 5 " -- "
Negyedévre 2 , 50 "
Egy hóra 1 " -- "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és
Kiadóhivatal:

Fő irod. Simonffy-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Érseki szavak a polgári házasságról.

Debrecen, február 12.

(—s) A kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslat tárgyalása előtt közvetlenül éppen kapóra érkezik hozzánk dr. Kopp György boroszlói hercegérsek nagybőjti pásztorlevelének szövege, hogy ezt, mint egy hatalmas ütőkártyát, kivághassuk ebben a komoly versenyjátékban, melyet az állami szabadelvűség hívei és a felekezeti visszavonás követi egymás ellenében küzdenek. Ez a pásztorlevél elejétől végig a legklasszikusabb bizonyíték a liberális álláspont mellett és azon álláspont ellen, melyet nálunk a katolikus papság az egyházpolitikai programmal szemben elfoglal. Mintha csak Magyarország számára ir a volna Breslau tudós főpapja e körlevelet oly aktuálisan ir a polgári házasságról, midőn, — hogy többet ne idézzünk — következőket mondja: „a polgári anyakönyvvezető előtti megjelenés polgári kötelességnek teljesítése, a melyhez a házasságnak polgári joghatályai fűzve vannak. Mert hiszen a házassághoz polgári viszonyok fűződnek, a melyek természetüknél fogva a polgári jog körébe tartoznak; így a vagyoni és örökösödési viszonyok szabályozása. Ha

az állam az egyházi házasságkötést az ő körére nézve már nem ismeri el kötelezőnek, nem marad egyéb hátra, mint hogy a polgári jogokat azon alakszerűségek betartása által biztosítsuk, amelyeket az állam törvényei előírnak.“

E szavakból látható, hogy azoknak írója valódi államférfiúi bölcsességnek emelkedett színvonalán áll, hova a felekezeti reakciónak elfogultsága föl nem hat. Mennyivel magasabban áll dr. Kopp György felvilágosultság tekintetében, mint a mi hecckáplánjaink és vezetőjük a rozonyói püspök, a Kopp Györgynek druszája, és általában a katolikus klérus egy jó része.

Míg a mi papságunk lelkiösmeretlen eszközökkel igyekszik a népet fanatizálni. midőn oly elveket és tanokat hirdet neki, hogy a polgári házasság erköletelen vad házasság, ágyasság, mely a katolikus egyház hitelveibe ütközik, addig a boroszlói főpap, kinek a németországi kulturharc kiegyenlítése körül elévülhetlen érdemei vannak, nemcsak nem illeti ilyen rágalomokkal és szitkokkal a polgári házasságot, hanem azt jogosultnak ismeri el, szóval azon tisztelettel viseltetik az állam törvényei irányában, melyre minden állampolgár köteles, még ha az illető biboros palástot visel és hercegérseki székben ül is.

Dr. Kopp nemcsak elfogadja a kötelező polgári házasságot, hanem annak teljesítésére egyenesen utasítja katolikus híveit, tehát a polgári házasságkötést éppen nem tartja a katolikus hitelvekbe ütközőnek. Már pedig az bizonyos, hogy dr. Kopp van olyan jó katolikus főpap, és ismeri oly jól a dogmákat és azok lényegét, mint a mi Schopperjeink.

A boroszlói biboros főpap körlevelében éppen az képezi az államférfiúi bölcsesség momentumát, hogy az állam és az egyházi jog- és érdekkörét teljesen elválasztja egymástól, a mit mi is a fanatizáló izgatásokkal szemben egyre hangsúlyoztunk, hogy a kormány javaslata egyáltalában nem érinti az egyházi házasságot. A legközelebbi napok már igazolni fogják a mi álláspontunkat s a liberalizmus teljes diadalt fog aratni hazánkban.

A fait accomplival szemben majd a fanatizmus is lefog lohadni s mához két évre Schopper György is oly szellemű pásztorlevelet fog kibocsátani, mint dr. Kopp György.

— Országgyűlés. Az egyházpolitikai vita előreveti árnyékát és fényét is. Rendkívüli izgalom uralkodik az ülésteremben és a folyosókon is. Az ultramontanok idegességökben folytonos erőszakoskodásokkal akarnak excellálni,

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

Karácsony György.

— A Kazinezy-pályázaton első pályadíjat nyert mű. —

Írta: Jánossy Zoltán.

(Folyt. és vége.)

3.

Debrecen határán, széles Hortobágyon
Számos hadi néppel táboroz Karácsony;
Szavára falvakból gyűlt a sereg össze,
Hogy vasát a pogány vérébe fűrössze.

Imádságot mondott minden este, reggel
Jó Karácsony György a gyűlevész sereggel.
Imádság a szívnek legerősebb pajza.
Nyíl nem járja, amelyet csüggedés fölajza.

Nappal gyakorolják forgását fegyvernek.
Nehezen megy szinte járatlan emternek.
De azért nem csügged jó Karácsony György el.
Nem sokára szembe szállhat a törökkel.

Ima után este tűz mellett pihennek.
Hallgatják beszédét annak, vagy emennek.
„Elpusztul a pogány ez évben, a mondó
Vagyok, megjósolta egy jóvendőmondó!“

„Ez a katonádsi, csak játék e mégis.“
Szól egymás — „nem bánám: ha holnap
mennénk is.“

Itéletet vinni a pogány törökre,
Szép magyar hazából kivenni örökre.“

Majd elálmosodnak a hosszas beszédén.
Tábortüzek lángja kialuszik szépen.

Egy maga van ébren, egy maga mereng el
Kétes jövő tervén a fekete ember.

Török láncon silylik büszke Buda vára.
És a magyar még sem hallgat a szavára.
Ő hívja, e földet hogy vissza szerezzék,
S csak pár jön, nem halja a vitéz nemesség.

Fegyverben jártas nép várakban oszolva,
Egymás után hull a pogány előtt porba.
Ha összegyűlnének így rajta ütnének:
Pogányon diadalt könnyen vehetnének.

Egerből így hallá, a régi bajtársak,
Jönni táborába igen nagyon vágytak.
De Mágócsi Gáspár nem engedte őket,
Láncrea verette az ellenszegülőket.

Hejh Mágócsi Gáspár, te gögös, te büszke,
Hát mindenik uton csak elébem jössz te! ?
Hejh megérdemelnéd, hogy ellened törjek,
Hogy miként vaspatkó kezeimben törj meg!

De mit is beszélek? Hisz nem az a célom,
Csak pogány véretől csorogjon acéom,
Hazámat akarom megváltani véren.
Magam javát számon senkitől nem kérem.

Hortobágyi sikon szellős sátorában
Igy töpreng Karácsony éjtéligen magában.
Hejh csak az a nagy cél ne volna oly messze!
A mi után vágyik: meglesz-e, meglesz-e?

Olyan erős láncot vaj, mi módon tép el,
Hazát hogy szabadit e maroknyi néppel?
De félre aggódás! Hiu Jerichi vára
Leomlott egykoron trombiták szavára.

Szívekben erős hit csodákat művelnet.
Ha már fölemelte, kihajtja a kelyhet.
Aludjatok fiuk! Megyünk nem sokára
Győzelemre, vagy meghalni Golgotára.

Hortobágyi sikon pázsitos határon,
Széttartitá szárnyát pihenető álom,
Leple ép Karácsony sátorára ére,
Hajnatra borult csak a vezér szemére.

Majd a nap kioltá az éjnek lámpását.
Reggeli harmattól csillogóbb a pázsit.
Nap sugara minden alvót sorba jára,
A fekvő megmozdult ébresztő csókjára.

Legelőszőr ébred, a sátornyíláson
Emberei közé kilép jó Karácsony;
Jelt adat, dob szava szétröppen a légbe:
Seregek Urához ma szálljon az égbe!

Mintán népéhez eképp száll Karácsony:
„Itt az idő, hadunk hogy munkához lásson.
Fegyverrel derekát mindenki övezze:
Acélunkról legyen pogány török verve.“

„Trombitánk szavára összeomlik vára,
Az égből tüzeső zuhog táborára.
Mert pogányt nem karunk; Isten karja ver le.
A sereg fölzúdul! fegyverre, fegyverre!“

4.

Szentmiklósi várnál ágyu dörög.
Pogány módra kaszabol a török.
Viaskodik, lelkesít Karácsony,
Nem fordíthat mégsem a futáson.

Válogatott hatszáz jó vitézzel,
Csoda, hogy ő maga is nem vész el.

de ellenökben különböző pártokról kezdenek fölemelkedni a liberális hangok is. Szombaton a polgári házasság törvényjavaslatának február 19-ikére való kitűzése került szóba. Madarász József sürgette a nagyszabású reform napirendre tűzését, míg Ugron Gábor idegesen hadonászott, csak hogy pár nappal kéltethesse a közelgő hajnal hasadását. A ház nagy többsége megbotránkozással vette Ugron erőszakoskodását és Miklós Gyula pár szóval kifejezést is adott annak. Polonyi Géza is lefőzte Ugront, mert még ő is sürgette a tárgyalást, miután Wekerle Sándor miniszterelnök kijelentette hogy a polgári házasságot, az állami anyakönyvekkel együtt szándékozik a kormány életbe léptetni. Az ülés második részét interpellációk töltötték be. Helfy Ignác a bankszabadság meghosszabbítása tárgyában interpellálta Wekerle Sándort, a ki kijelentette, hogy a külön önálló jegybankot nem tekintik öncélúnak és ismertette álláspontját a bankkérdésben. Ezután Meszlényi Lajos adott elő egy interpellációt, melynek komoly hatást szánt, de a mely általános derűtséget keltett. Arra kérte Wekerlét, hogy legyen szíves lemondani. Wekerle kijelentette, hogy nem mond le, mert a míg a kormány által képviselveknek többsége van a házban, addig politikai gyáva-ság volna a lemondás. Wekerle válaszáat még az ellenzékéről is többen tudomásúvették. Végül Sima Ferenc terjesztett elő interpellációkat, természetesen — csongrádmegyei bajokról.

— Apponyi hadüzenete a liberalizmusnak. A nemzeti pártban szombaton este nagy konferencia volt. Veszter Imre beszéde után Apponyi Albert hoszu beszédet mondott. Beszéde lényege ez: hogy a kötelező polgári házasságot kivihetetlennek tartja most úgy, ahogyan előterjesztve van. A javaslat egész koncepciója szerint rossz. Bár eddigi obligoit Apponyi mind teljesen fenntartja, mindazáltal ez időszerint átmenetileg a fakultatív polgári házasságot ajánlja. A beszéd a pártban nagy hatást tett. Többen felszólaltak még kérdésben. Horváth Lajos kéri Apponyit, támogassa a kormány egyházpolitikáját. Mindig Apponyit tartotta a nemzet vaskezének, azért nem

ment Tiszához, hanem ő hozzá. De ha most a javaslat ellen, a közvélemény ellen, állást foglal lehetetlen lesz. Hodossy Imre élesen kikel a kormány szédelgése ellen. Megfelelő közegek nélkül nem lehet a polgári házasság kérdését megoldani, de arravaló közegek ma nincsenek, Szilágyi erre mindig kerüli a választ még gr. Bethlen Gábor és Szentiványi Árpád mint protestánsok pártolják Apponyi álláspontját. Horváth Gyula a törvényjavaslat mellett érvelt. A tanácskozást tegnap folytatták. (Lásd távirati rovatunkat.)

— Katholikus autonomia. A katolikus autonomia létevitése érdekében jelentékeny lépés történt. Csáky Albin gróf kultuszminiszter előterjesztést tett a felségéhez arra nézve, hogy harmincz tagból álló előkészítő bizottság alakításával a feladattal, hogy egyrészt az önkormányzatot majdan szervező országos bizottság egybehívásának módját nézve tegyen javaslatot, másrészt pedig, hogy véleményt mondjon az iránt, hogy az 1871-dik évi kongresszus munkálata mennyiben volna felhasználható. Az előkészítő bizottság 10 egyházi és 20 világi egyénből áll a hercegprímás lesz az elnöke. A felsége jóváhagyta a miniszter előterjesztését és tudomásul vette az általa javaslatba hozott előkészítő bizottság tagjainak névsorát is.

— Belföldi hírek. (Debrecen felirata mellett.) Marosvásárhely város törvényhatósági bizottságának közgyűlése báró Kemény Kálmán elnöke alatt, Debrecen város törvényhatóságának a reverzálisok ügyében megküldött átiratot szombaton tárgyalta. A közgyűlés az átiratot pártolólá g vette tudomásul. — (Jókai kiállítás) Jókai emléktárgyaiból közelebb kiállítást rendeznek, a melynek jövedelmét a színészek menedékháza javára fordítják. A kiállítást a műcsarnokban rendezik, melyet a célra a kultuszminiszter átengedett. Megemlítjük itt, hogy Jókainak mára kitűzött doktorrá avatását néhány nappal elhalasztották.

— Külföldi hírek. (Sefried báró kinevezése.) Bécsből jelentik, hogy Seef-

ried bárót, a király unokájának férjét, ki a bajor hadseregben hadnagyi rangot viselt, a felsége az első számú gyalogezredbe kinevezte hadnagynak. — (Gladstone lemondása.) Gladstone, titkárának, Sir Algernon Wiest-nek szösz szerint ezeket mondta: Öregségem és elgyengült szememvilága nem engedi, hogy szentül is a párt élén maradjak. Ma délelőtt minisztertanács van Gladstone lemondása ügyében.

Gyűlések.

I.

A közügyestő egyesület megalakulása.

Debrecen, február 12.

Tegnap új egyesület alakult Debrecenben. Nagy fontosságú cél elérésére alakult. — Nagyobbra, mint első tekintetre látszik. A társadalom szervezkedett arra az uttörő munkára, hogy a közügyestő foglalkozások a praktikus, skandináv és nyugoti nemzetek példájára Magyarországon is meghonosíttassanak a fiúiskolákban, — hogy így az iskola tényleg az életnek, a gyakorlatnak nevelje a reá bizott ifju nemzedéket, hogy harmonikus egészet képezzen az iskolában a testi és szellemi nevelés. A kezdet ugyan kicsiny és az első mozgalom szűk körben mozog, eszközei szerények a nagy feladat megoldására, de hát parányi magból terebélyes fák nőnek és kicsiny csermelyekből válnak a széles nagy folyamok.

A svéd slöjdökért is kezdetben csak egy néhány lekes férfit buzdított, ma pedig már 2—3 évtized után, a fiú-közügyestés némely országokban fakultatív, másutt kötelező módon be van hozva ezer meg ezer iskolában — rendkívüli hasznára a népek boldogulásának.

Találón és nem csekély hatással jegyezte meg tegnap a közügyestésnek egyik leglelkesebb híve, hogy Debrecennek már csak azért is kötelessége a zászlóbontás, — mert már volt

Üldözni jön a szolnoki bég is:
Karácsony György megmenekül mégis.

Szeme villog rettentő haragban.
Vissza, vissza néz, mint sebzett vadkan
Hősi vére csordul fájó sbben.
Szívét kudarc tépi hevesebben.

„Hát nem győzhetsz soha, semmiképen,
Bár ügyed szent! boldogtalan népem
Volna hited anyyi mint mustármag
Nem hódolnál, töröknek tatárnak.”

S bármit üzze, bármiként kerülje:
Szívére csap önvád keselyűje.
„Aggság nélkül én magam se hittem;
Azért hagyott magamra az Isten!”

Eljut végre pusztá Hortobágyra,
Mint a vándor puha vetett ágyra!
S nem nyugszik, bár eltikkadt sebébe,
Gyűjti hadát még egyszer körébe.

„Szeretszét a háboru viharja:
Bűneinkért vert az Isten karja.
De nem félünk; eddig volt a próba.
Diadal vár: gondoljatok Jőbra!”

„Összeállnak kemény hadi sorba.
Kardjainkon nem soká lesz csorba.
Végző szónkat nem mondottuk még el.
Leszámolunk a szolnoki béggel!”

De a tábort elhagyta már lelke.
Oszladozik Karácsony György serge.
Ki ott marad, küzködik éhséggel.
Ki látja el őket eleséggel?

Hát így pusztul mind el, valahány van,
Itt e kövér, gazdag Kanaában?
Adj te város, annyi kiútsel bíró,
Kenyeret adj debreceni bíró,

Debreceni bíró: Szabó Dávid
Unja már a sereg zsarolását.
Lássa népét maga élelemmel,
Ne kolduljon a fekete ember!

Szívtelen vagy Debrecen bírása.
Láncot néked! Erdemes vagy rája.
Honért, hitért áldoz e nép vérrel.
S éhhalálal te úgy vesztenél el!

Ment Karácsony négyszáz hű emberrel,
Debrecennek villogó fegyverrel,
Ott a bírót magához hivatja,
Rosz szaváért szóval pirongatja.

Szabó Dávid vissza szól keményen:
„A mit művelsz, Karácsony György, szégyen.
Eke mellől elcsalod a népet,
Tenházádnak karjait kitéped.”

„Katonásdit játszatal csak velők,
Vagy pazarlod örült módra vérök:
Örült módra: semmi haszna nem lett.
Jobb: maradtak volna doiguk mellett!”

„S igaz vádat miért hallgatnék el?
Ösze játszatal szentmiklósi béggel!”
Karácsonynak felforr induatja:
Átkozott, ki tovább is hallgatja!”

„Átkozott, ki meg nem felel rája!
Akaszszátok kaputél fájára!”
Viszik is a bírót megkötözve.
Zajra csődül nagy tömeg nép össze.

„Hát elnézzük, polgárok e szégyent,
Hogy biránkkal így bánják egy jött-ment!”
Fegyvert fog a polgárnép e szóra,
Karácsony György hadát szélllyel szórja.

Életét meg vehetné futáson,
Miért vegye? s nem fut el Karácsony.
Szórná őket, mint pozdorját, karja.
Az is minek? Isten sem akarja!

Maga adja által jó acélját.
Nem érheti soha el nagy célját.
Van e szükség akkor hát eszközre?
Nyujtja karját, hogy a nép kötözze.

„A piacra! a bitófa mellé!
Hol a hóhér, hogy a nyakát szelné?!”
Halálvézést Karácsonyra úgy ró
Szabó Dávid, debreceni bíró.

S Karácsonynak kifolyt nemes vére
Debreceni nagy piac kövére.
Világ fizet nagy terveket búval,
Szeretetért tövis koszorúval!

5.

Tizedes jön izenettel:
„Itt egy gyürü, uram, tedd el.
A fekete ember adta,
Hogy föllépett a vérpadra.
Ez volt hozzá a szava:
A bírónak add oda.
Talált gyürü hirdesse ki
Ki vállalja adj nekí,
Gazdájának mondja ezt el:
Karácsony György, hogy veszett el.
Mert így kell megtudni a:
Vérpadon halt meg fia!”

idő e század első felében, amikor hasonló törekvések meleg ágyra találtak a város ősi büszkesége, a kollegium kebelében. Csak mostoha viszonyok okozták, hogy e rendszer tovább fejlődésében megakadt.

Az alakuló közgyűlésről tudósítónk következőket írja:

Szép számú közönség érdeklődése mellett tartotta meg tegnap a fiu-közgyűlési egyesület alakuló közgyűlését. Gazdák, kereskedők, iparosok, tanfériak, tisztviselők sokan jelentek meg az alakulásra, kik már valamennyien beiratkoztak a szép feladatra vállalkozott egyesület tagjaiként. — Ott voltak többek között: gróf Degenfeld József, főispán, Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Boczkó Sámuel r. főkapitány, Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő, Váczy János a gazdasági egyesület elnöke, Pádrach Sándor kir. közjegyző Szoboszlóról, Lengyel Imre nyug. törvényszéki bíró stb.

A gyűlést a szervező bizottság elnöke Váczy János nyitotta meg, — azután Stern Győző kereskedő és gyáros olvasta fel a szervező bizottság érdekes jelentését, melyet kivonatossan következőkben ösmertetünk:

A kézügyesítő oktatási ág érdekében periodice, valamint a fővárosban úgy a vidéken is jelöltük egy-egy mozgalomnak, melyek azonban eddigelé sajnos kevés eredményt mutattak fel. Guttenberg Pál tanár a Slöjdnek alapos ismerője és agitátora végre megnyithatta első munka iskoláját az orsz. protestáns árvaházban Budapesten, Sopronban a házi ipar egyesület védnöksége alatt működik rövid idő óta egy iskola műhelye, de egy a társadalom minden rétegeit, hatóságát és a kormányt körébe vont céltudatos propagálás — ezt büszkén mondhatjuk — csak Debrecen érdeme.

Ezután fölemlíti, hogy e mozgalom megindítása mintegy elődeinknek tartozómissió érzetében történt, mert a kézügyesítő foglalkozások már 1820-ban a debreceni kollegiumban meleg tűzhelyet találtak. Ha a negyvenes évek politikai mozgalmai a kulturái törekvéseket egy időre el nem nyomják, a fiu kézimunka oktatás ma a tantervben elfoglalta volna már méltó helyét Kerekes Ferenc már 1826-ban mesterségek elsajátítására ösztönözte tanulóit. —

Papirmunkákat, könyvkötészetet, kosárfonást, faárukat készítettett növendékeivel — ott-hon melyeknek néhány darabja ma is a kollegium muzeumában van elhelyezve. Kovács János tanár akkor tanulta meg a könyvkötészetet meg a szövést is azon a miniatűr szövevényen melyet szintén Kerekes egyik tanítványa készített, mely a mai alakuló gyűlésnek bemutatva lett. Kovács János buzdítására mikor nevelő volt a Tisza családnál, Tiszai László orsz. képviselő úgy elsajátította az asztalos mesterséget, hogy a pesti asztalos cégnél remeket is készített. 1830-ban Zákány József híres kollegiumi professzor a testi munka nevelési értékét hangsúlyozta, az ő tanítványai is foglalkoztak kézügyesítő munkákkal Gönczy Pál ekkor nyervén impulzust valóságos apostola lett a kézügyesítő eszmének. Karap Sándor debreceni földbirtokos és veje Diószegi Sámuel bécsi nagykereskedő, hasonlóan debreceni lelkész és természettudós fia Gönczy Pált Svájcba küldték a selyemtenyésztés tanulmányozására. Gönczy ott megismervén a Pestalozzi féle munka iskola irányát, Karap Sándor birtokán és zelenői birtokán munkaiskolát szervezett, melyet később Budapesten tartott fenn. Oly visszaemlékezések nagyobb tevékenységre ösztönözhetnek minket.

Előadó ezután részletesen ösmertette a kézügyesítő egyesület érdekében 1892-ben megindult mozgalmat, melynek részletei közismertűek.

A jelentés szerint beiratkozott az egyesületbe 277 tag, ezek között 82 kereskedő, 62 iparos, 47 köz- és magánhivatalnok, 30 tanfériu, 32 orvos és ügyvéd, 16 gazdálkodó, 5 testület. A tagok között van gróf Degenfeld József főispán és Simonffy Imre polgármester (Éljenzés).

Előadó ezután fölemlítette, hogy Franciaország már 1882-ben kötelezőleg bevitte a kézügyesítő oktatást a fiu-iskolákba. Ekkor mondotta Ferry miniszter a következőket:

„A kézimunka nemesít és ha az nemesek azoktól, kik azt művelik, de az egész társadalomtól el van ismerve, — az egyedüli eszköz a kézügyesítést az iskolákban meghonosítani. Ha a gyalu és ráspoly megfér a körző és térkép mellett, szünni fog az előítélet és a társadalmi béke már az iskola-padokban lesz előkészítve.“

Előadó jelentését ezekkel a szavakkal zárta be:

„Vajha egyesületünk a kézügyesítő oktatás a legtisztább forrásából eredő eszméjét lankadatlan munka és fejletés útján a köz erkölcsiség és vagyonsodás folyamává növelné, melynek ereje és hatalma hirdesse a harmónikus egy egészszé vált elméleti és gyakorlati nevelés diadalát!“

Az éljenzéssel fogadott jelentés felolvasása után Váczy János elnök a szervezőbizottság nevében leköszönt s alakulásra hívta fel a megjelenteket. Az alapszabály tervezet, melyet lapunkban már közöltünk volt, Lengyel Imre korelnök vezetése és Lácó Károly tanár korjegyzősége mellett letárgyalatván, az lényegtelen módosításokkal elfogadtatott.

A tisztújítás eredménye a következő:

Közfe kiáltással megválasztottak elnökké: Lengyel Imre, ki diák korában maga is foglalkozott kézügyesítő munkával, s megtanulta a könyvkötészetet; — alelnökké: Serly Ede és Pádrach Sándor szoboszlói közjegyző — titkárrá Lácó Károly főreáliskolai tanár, pénztárossá: Gyenes Lajos kereskedő; választmányi tagokká: Bayer Ferenc, dr. Bakonyi Samu, Bauer Ignác Bisotka Gábor, Bockó Sámuel, Csiky Lajos, Dávidházy Kálmán, Eötvös Károly Lajos, Erős Lajos (p. ladányi ref. lelkész) Fazekas Sándor, Ferenczy Elek, Harsányi István, Herczeg János, Jóna Dániel, Kovács János, dr. Király Ferenc, dr. Kenézy Gyula, Lázár Gyula, (nádudvari tanító dr. Nagy Gábor (H-Nánás) Rösler Richard, Reichmann Armin, Stahl Géza, Stern Győző, dr. Szántó Sámuel, Simon Károly (hadházi ref. tanító), Szívós Géza (H-Szoboszló), Szeremley József (h-büszörményi ref. lelkész esperes), Tóth Kálmán, Váczy János, Zádor Lajos; szám-

vizsgálókká Zalai Mirk, Baum Miksa és Kovács Károly.

Miután Stern Győző az egyesület köszönetét nyilvánította a városi hatóságot képviselő gróf Degenfeld József főispán és Simonffy Imre polgármester részére, Pádrach Sándor pedig a debreceni sajtó buzgó támogatását köszönte meg a közgyűlés élénk helyeslése mellett, a gyűlés véget ért.

II.

Az „Alföldi takarékpénztár“ közgyűlése.

Debrecen, febr. 12.

Városunk egyik szolid pénzintézetének, az „Alföldi takarékpénztár“-nak igazgatósága a tegnapi délelőtti 10 órakor megtartott évi rendes közgyűlésen számolt be a részvényeseknek a múlt 1893. év eredményéről piacteai sajtó helyiségében.

Az igazgatóság nevében dr. Medve Kálmán üdvözölte a nagy számban megjelent részvényeseket, örömmel jelezvén, hogy a társaság most már saját házában tartja irodáját, s a mint látszik, a közgyűlés számára is elegendő helyiség. Konstatálta aztán, hogy a közgyűlés az alapszabályok értelmében határozatképes (20 részvényes 200 részvényre), — a gyűlést megnyitotta és felhívta Szabó Soma, Kónc Lajos és Huber József részvényeseket a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére, melyet Ormódi Lajos vezetett.

Ormódi Lajos először felolvasta az igazgatóság jelentését a következőkben:

„Tisztelet Közgyűlés! Van szerencsénk a lefolyt 1893. üzletév eredményéről az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentéseit a megvizsgált zárszámadással együtt betérjeszteni.

Visszatekintve a lefolyt üzletévre, melyben a pénz és hitel tekintetében ellentétes viszonyok merültek fel, amennyiben az év első felében a pénzbőség és rudas kamatláb ellenében, az év utolsó négy havában a kamatláb rendkívül emelése és a visszszámítási hitel megszorítása jelentkezett; örömmel jelezhetjük, hogy ezen súlyos viszonyok és fennálló pénzügyi intézetünket érzékenyen nem érintették, sőt betéteink éppen ezen időszak alatt majdnem 80,000 frttal emelkedtek, míg az igénybe vett visszszámítási tartozásunk 110,000 frttal apadt.

A fentemlített viszonyok a legnagyobb óvatosságra és feleinkkel szemben való kimélettel a hitel mérsékelt megszorítására készítettek, úgy hogy hitelezőink és adósaink irányában kötelességeink minden tekintetben megfeleltünk.

Az év július havában irodánkat saját házukba helyeztük át, mely helyiség némi beruházások és igazítások folytán a növekedő forgalom és biztonsági tekintetben igényeinknek megfelel.

Miután az 1893. évi eredményből váltók és kétes követelések címén 7,012 frt leírásba vétetett, a kétes követelések 1892. évről áthozott tartalmát 4,049 frt 74 kr. rendes tartaléktökére írjuk át, mely is ekként az 1893. évi mérlegben kamatával együtt 22,816 frt 48 kr. tüntet fel, a múlt évi 17,873 frt 09 kr. ellenében.

Bátorkodunk még jelenteni, hogy a városunkban létesítendő egyetem fontos ügyét az intézet részéről is előmozdítani óhajtván, e célra 500 frt szavaztatott meg, oly formán, hogy ezen összeg 10 év alatt évenként 50 forintos részletekben fizetendő lesz, mihez jóváhagyását kérjük.“

A múlt évi üzletet tüntetik fel a következő adatok Pénztári forgalom. Áthozat az 1892. évről 6,003 frt 94 kr. 1893. évi bevétel 4,920,890 frt 54 kr. 1893. évi kiadás 4,916,130 frt 32 kr. Az 1893. évi forgalomnál emelkedés az előző évhez képest 457,394 frt 90 kr. Váltókban emelkedés az 1893. évben 132,750 frt 25 kr. Előlegekben esőkkenés 19,105 frt 46 kr. Jelzálog kölcsönben emelkedés 2500 frt 60 kr. Könyvbévétek. Az 1892. évről 712 db. könyvre áthozat 825,946 frt 43 kr. Az 1893. évben 414 db. könyvre betéttett 592,678 frt 86 kr.; összesen 1126 könyvre

Mi lelt téged Szabó Dávid?

Mért bánod: ha lelked rá vitt,
Mért bánod az itéletet,
Veled minő csoda esett?
„Hejh, pokoli győtrelem!
Karácsonynak kegyelem!
Hamar egy követ szaladjon:
Bűös életben maradjon!“
Megy a követ gyorsan és jó.
„Uram késő, minden késő.
Igy fogadta pailó-át:
Mindenkinek megbocsát!“

Büszke bíró, Szabó Dávid,
Mért bánod: ha lelked rá vitt?
Szegény anyát elvesztetted,
Ért halálra kerested.
De nem tudtad, hogy fiad.
Mire a bu e miatt!
Sose busulj Szabó Dávid.
Ne keserítsd végóráid,
Sirod úgy is megvan ásva.
Ott vannak majd számadásra
Majd amott a siron túl,
Majd, ha órád elkondúl.

A halott? az boldog immár,
Sírján enyhe szellő himbál
Hajladozó kis virágot.
Eltelejti e világot,
Kit e világ nem feled,
Ott a menyország felett.
Van olyan is, ki siratja,
Nem csupán az édes atyja;
Egervárnak virág szála,
Rá csillogó harmat szálla,
Szép lány szeméu könyv remeg:
Kedvesét siratja meg!

1418 625 frt 29 kr. Ebből 375 könyvre visszafizettetett 526,669 frt 80 kr, maradt 751 könyvben 891,955 frt 49 kr. Tőkésített kamat 36,504 frt 90 kr, együtt 928,460 frt 39 kr. Emelkedés tehát 102 513 frt 96 kr.

Az előmérlegben kitüntetett nyers nyereségből, mely 17206 frt-t tett ki, a leirt 7012 frt után fennmaradt 10194 frt 23 kr, tiszta nyereség felosztására nézve az igazgatóság a következő javaslatot tette.

Tőke 6% kamatja 6,000 frt 4194 frt 23 kr. tart.-tőke 10% kamatja 419 frt 42 kr. 4194 frt 23 kr. igazgatósági jutalék 10% 419 frt 42 kr. 4194 frt 23 kr. felügyelő bizottság 5% 209 frt 71 kr. 4194 frt 23 kr. ügyvezető és tiszt. 5% 209 frt 71 kr. Szelvény adó 1893. 38 frt. Jótékony célokra 150 forint. Nyugdíj alapra 300 frt. Felül osztalék részvényenként a 2 frt 2,000 frt 9.746 frt 26 kr. az így fennmaradt 447 frt 97 krt az eredmény számlán 1894. évre elővinni.

Ugy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság jelentéseit elfogadták a részvényesek is az 1893. évi szelvények beváltása 8 frttal 1894. évi február 15-től elhatározatott.

A sor szerint kilépő Medve Kálmán és dr. Kemény Mór igazgatósági tagokat köztelkiáltással egyhangulag újra megválasztották.

A közgyűlés már 11 órakor véget ért.

A tanszerkiállítás előkészítő nagybizottsága

szombaton este gyűlést tartott, melyen a Debrecen tanügyi férfiuiból választott tagok teljes számban jelentek meg.

A bizottság tudomásul vette Csiky Lajos elnök azon jelentését, hogy új a sajtó, intéző —, mint a levelező osztály és a kiállítási iroda megalakult, s mindenik tényleg megkezdte már hetek óta működését.

Örvendtes tudomásul vétetett Debrecen szab. kir. város közgyűlésének azon hazafias tette, hogy a rendezendő orsz. tanszerkiállítás előkészítésére 300 frtot szavazott meg, mely összegből 100 frtot már ki is utalt a tanács.

Örvendtes tudomásul szolgált elnök azon jelentése is, hogy a debreceni kereskedő társulat teljesen díjtalan engedte át a kereskedelmi akadémia díszes palotájának összes terméit a rendezendő orsz. tanszerkiállítás céljaira.

A bizottság a már kibocsátott általános tervezet alapján, szemelött tartva a milleniumi kiállítás tanügyi osztályának részletes programját az annak alapján szerkesztett részletes tervezetet elfogadta s annak kinyomatás után leendő szétküldését elhatározta.

Elfogadta a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez és a kereskedelemügyi miniszterhez intézett fölterjesztéseket, melyekben a kiállítás engedélyezését, továbbá erkölcsi és anyagi támogatását kéri az előkészítő nagybizottság.

Ennyiben adjuk azt a működést, melyet az előkészítő nagybizottság elvégzett. Ezzel a rendezendő országos tanszerkiállítás azon stádiumba jutott, hogy tényleges működésével e fontos hazai és közművelődési tényező a nyilvánosság terére kilépjen.

IV.

Felolvasás a Gönci-egyesületben.

A „Göncy“-egyesület Sinka Sándor tanár elnökle alatt f. hó 10-én, az egyesületnek a kereskedelmi akadémia palotájában levő „Tanítók Otthoná“-ban felolvasó estélyt tartott. E felolvasó estélyen 50—60 tanfőru vett részt. Varga Bálint főgimnáziumi tanár a franciaországi tanszermuzeumokról tartott igen tanulmányos és érdekes felolvasást. Felolvasó tanár bemutatta a francia iskolák szervezetét, a tankönyv irodalomnak egyes termékeit, a tanszermuzeumok szervezetét, csoportosított szakkialitását. Igen érdekes pontja volt a felolvasásnak az a része, melyben kimutatja a tansermuzeumok és ifjúsági könyvtárak hivatását és kezelését. Felolvasót megéljenezte a közönség

azon ígéreteért, hogy a rendezendő orsz. tanszerkiállítás bemutatja a felolvasása tárgyát képező dolgokat.

Az egyesület nevében felolvasónak elismerő és hálás köszönetét nyilvánította Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő és Sinka Sándor egyleti elnök.

V.

Értekezlet ártér fejlesztési ügyben.

Febr. 12.

Az alsó szabolicsi Tisza ármentesítő társulat újabb ártér fejlesztési munkálatai által érdekelte debreceni birtokosok tegnap délelőtt értekezletet tartottak a városba kis tanács-termében. Kiriály Gyula tb. tanácsnok előadja, hogy több érdekeltnek a városi tanácshoz intézett azon kérelme folytán, hogy a város és egyes birtokosok közösen tegyék meg a szükséges lépéseket a társulat ártér fejlesztési eljárásával szemben megbízatást nyert a tanács-tól értekezlet összehívására, ezen értekezlet a mai napra lett általa kitűzve, s arra a tudvalevő érdekeltnek külön is meghivattak egyénileg, a mellett hírlapi meghívás is intéztetett az összes érdekeltnek, s mivel a meghívás folytán számosan jelentek meg, a midőn a megjelenteket üdvöli, az értekezletet megnyitja s felelő az értekezletet, hogy az ügyállás előterjesztésére válasszanak egy ahhoz értő előadót.

Az értekezlet előadójának egyhangulag Ábrahám László tiszt. főügyész kéretett fel, a társulat felhívásnak készsége engedve, mindezek előtt ismertette a vízjog terén a legrégibb idők óta a mai napig keletkezett törvényeket s megjelölte azok közül a mai napig is érvényben levőket s különösen azokat, melyek a társulatot eljárásaiban, az ártérfejlesztés körüli teendőiben szabályozzák; majd előterjesztette részletesen az eddig léteitt műszaki munkálatokat s az azokra keletkezett miniszteri rendelkezéseket utasításokat, végül pedig felolvasta azon munkálatot, melyet a város mint jelentékenyen érdekelt földbirtokos képviselőjében a társulati közgyűléshez felszólítással a mlás és panasz címen benyújtani s zándékot közli közbe közzé törvényre alapított felvilágosításokkal ismertette annak tartalmát és célját.

Ezután Csiky Gergely, egyik érdekeltnek felhívására Osvárt Ferenc ügyvéd fejtegette ki nézeteit ez ügyben és indokolta azon a lásponjtát, a melynél fogva az ártérfejlesztési munkálatokat sikerrel még mindig megtagadhatók a vélel.

Hosszu eszme csere folyamán, az érdekeltnek részéről majdnem egyhangulag azon kívánság nyert kifejezést, hogy az egyesek csatlakozzanak a város részéről teendő felszólamláshoz, de midőn többek és különösen Ábrahám László főügyész részéről — felvilágosítottak, miszerint az egyes érdekeltnek nézve, már csak némileg eltérő álláspontjuknál fogva is célszerűbb leendő külön felszólamlás készítése és benyújtása: a jelenlevő érdekség részéről a képviselésre Osvárt Ferenc ügyvéd kéretett fel és biztatott meg annál inkább, mert a később tartandó helyszíni szemlék alkalmával a városi tiszt. ügyészség nem lehetne azon helyzetben, hogy minden egyes érdekeltnek külön is képviselhesse az érkeket.

Ezzel az értekezlet véget ért.

VI.

A gazdasági egyesület választmánya.

A debreceni gazdasági egyesület választmánya tegnap délelőtt ülést tartott Váczy János elnökle alatt. Az idei rendes közgyűlés idejét március 11-dikére tűzte ki, és elhatározta, hogy a következő napokban az egyesület tagjainak részével telével tanulmányozó kirándulást rendez a gazdasági tanintézet pallagi telepére, ahol megnézik a téli takarmányozást és a gazdasági gépeket, továbbá a helybeli dohánygyárba.

Irodalom — Művészet.

* Az Osztrák-Magyar Monarchia írásban és köpben című nagy vállalat most megjelent

197. füzeté Délkeleti Csehország tájleírását közli Sedlacek Ágosttól és Prága ismertetését kezdi meg b. Hebert József Sándortól. A füzet szép illusztrációit Liehocker Károly, Charlemont Hugo, König Frigyes, Bernt Rudolf, Lewy Antal, Ohmaon Frigyes és Perko Antal készítették. Ára 30 kr.

Színház.

* Százhuszonhetedik és nyolcadik előadás. Tegnapelőtt, szombaton az „Ötödik pont“, Megyeri Dezső operettje került színre, a mely alkalommal Beauieu herceg szerepét Sugár Aranka énekelte. Igazán nagy szerencsétlensége a saionnak, hogy ezt a gyönyörű hangénekesnőt a saion kezdetén oly előnytellenül mutatták be sem valamely kitűnő szerepében, p. o. a „Szultán“-ban. Ha ez megtörténik akkor a lefolyt saion primadona-mizériái talán sokat vesztenek volna odio usjellegükből. Sugár Aranka szombaton a szó teljes értelmében elragadta a közönséget s csak nem minden énekszámát tüntető tapssal és éljenzéssel fogadták. Mind ő, mind T. Ellinger Ilona nagyon megérdemelték a csokrot a melyeket a részükre a zenekarból felnyújtottak. Ugy szombaton mint tegnap, vasárnap telt nézőtér előtt játszottak. Tegnap a „Csikós“, Szigligeti Ede népszínműve került színre. Az est főszere Ferecic illette meg szép énekért Galyasi is haladást tanusított mint Rózs. Jók voltak Tapolcaj Dezső, Hevesi Gábor, Sándor Emil Püspöki Imre, Rózsahegyi Kálmán, Némethi József sat.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr“ s. tudósítójától.)

Hajdu-Nánás a liberális mus mellett.

(Érk. d. e. 9 ó.)

A h.-nánási választó kerület (képviseli Kovács József) pogársága tegnap a kerület székhelyén H. Nánáson fényesen sikerült népgyűlést tartott, melyen nagy lelkesedéssel tüntetett a szabadelvű egyházpolitikai javaslatok mellett. A népgyűlést Udvarhelyi József a h.-nánási függetlenségi kör elnöke hívta össze, aki az ezrével egybe sereglett pogárság előtt egyszerű, világos beszédben, élénk hatás mellett adta elő a népgyűlés tartásának szükségét. Előnké Berencsy János tiszt. ügyészt kiáltották ki nagy lelkesedéssel, jegyzökké pedig Fodor Gábor városi alkapitányt és Dobrosi István tanítót. — Ezután dr. Nagy Gábor ügyvéd nagy szabású beszédben gyakori zajos helyesléstől fébeszakitva fejtegette az egyházpolitikai reformjavaslatok szükségességét, hangoztatva, hogy azokat már régeu törvényerőre kellett volna emelnie az országgyűlésnek. Utánna határozati javaslatot olvasott fel, amelyben a szabadelvű reformok mielőbbi életbeléptetését sürgeti. A közönség nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadta ezt a javaslatot. Ezután Csohány Ferenc birtokos terjesztett elő másik határozati javaslatot, az iránt, hogy a népgyűlés ezuttal se a javaslat mellett, se az ellen ne nyilatkozzék, hanem várja be, mit fog tenni a kormány. E határozati javaslatra egy ember se szavazott. — Végül Tóth Mihály tanító tartott esinos beszédet függetlenségi, liberális szellemben, mire a népgyűlés lelkes hangulatban véget ért.

Liberális katolikusok gyűlése.

— Érk. d. e. 10 órakor. —

A budapest-terézvárosi kaszinó diszes nagytermét zsufolásig megtöltötték a budapesti szabadelvű katolikusok, a kik tegnap délelőtt gyűlésre sereglettek egybe, hogy kifejezésre juttassák az egyházpoltitikai reformjavaslatok irányában azon szigoruan katolikus álláspontot, a mely a szabadelvűség és mindenek felett a jól felfogott állami érdekek sugallta igazi hazafiaság követelményeivel sem jut ellenkezésbe.

Képviselve volt a gyűlésen osztály- és politikai pártkülönség nélkül a főváros katolikus intelligenciájának zöme, s különösen nagy számmal épen az arisztokratia. Ott voltak többek között Almássy Andor, Andrássy Aladár és Géza grófok, Aulich György, Csepreghy János, Dániel Ernő, Fack Károly, Falk Miksa, Festetich Andor gr. Hadik-Barkócy Endre gróf, Hauzmann Alajos, Huszár Károly báró, Korányi Frigyes, Nopcsa Elek báró, Perczel Dezső, Széchenyi Béla, Széchenyi Gyula főajtónállómester, Széchenyi Sándor grófok, Szmezsányi Miklós, Teleki Sándor gróf, Teleszky István stb.

A gyűlést Radóca János nyitotta meg. Utánna Szivák Imre, nagyszabású, óriási lelkesedést keltett beszéd kíséretében terjesztette elő következő tartalmu határozati javaslatát:

1) állást foglalva a reform mozgalomban, — ezt, mint vállásunkra veszélytelen, hazánkra immár elutasíthatlant — pártkülönség nélkül előmozdítani hazafias kötelességünknek ösmernjük s az ez alapon munkába vett javaslatok törvényerőre emelését szükségességnek tekintjük;

2) tiltakozunk az ellen, hogy a tervbe vett reformok mint kath. hiteleinket fenyegetők tüntessenek fel;

3) ugyanezen eszméknek hasonló actio utján a törvényesség határain belül leendő erőteljes pártolásra nemzeti és társadalmi életünk szerveit, a városokat, megyei törvényhatóságokat s azokban alakult politikai és társadalmi testületeket és egyesületeket felhívjuk;

4) s egyuttal készségünket nyilvánítjuk arra, hogy — mi — magunkhoz véve, párt- és felekezetikülönség nélkül a haza minden szabadelvű polgárát: a liberálisizmus megnyilatkozására országos gyűlés t fogunk egybe hívni. Hasonló szellemben szólottak Pártos Béla és mások, mire a gyűlés viharos éljezés mellett fogadta el a Szivák határozati javaslatát.

Széchenyi lakoma.

(Érk. d. e. 10 ó.)

A nemzeti kaszinóban tegnap tartották meg az évente szokásos Széchenyi lakomát a kaszinó alapítója Széchenyi István emlékére. A Széchenyi bizikommal ezuttal egy fiatal magánas ifj. Zichy Antal mondta a hagyományos felkőszöntöt, aki előbb mentegetőzve kijelentte hogy nem érdemei, hanem Széchenyi iránti rajongó szeretete és tisztelete jogosítják föl őt e tisztségre. Beszéde folyamán ezeket mondá:

„A nemzet most már nem alszik, csak álmai vannak. Adja isten, hogy magasztos álmai legyenek...”

A nemzeti párt határozata.

(Érk. déli 12 ó.)

Az országgyűlési nemzeti párt tegnap folytatta tanácskozásait az egyházpoltitikai javaslatokkal szemben követendő magatartása tárgyában.

Ernusz t Kelemen a kormány egyházpoltitikája mellett beszélt; hivatkozott Horváth Boldizsár volt igazságügyminiszterre, végül hangsúlyozta a párt együtt maradásának szükségét.

Hodossy Imre ma is felszólt s Ernusztnak Horváth Boldizsárra vonatkozó állításait helyreigazította. Egyébként fauntartotta szombati szavait.

Kovács Albert Apponyi javaslatait pártolta.

Horváth Lajos fűntartja szombaton kifejtett álláspontját a polgári házaság mellett.

Végül a párt, mint határozatot kimondta, hogy Apponyi javaslatait a magáévá teszi.

Párbajozó képviselők.

(Érk. d. e. 12 ó.)

Báro Kaas Joor a képviselőház folyosóján történt ismeretes szóváltás miatt ma délután pisztolyra megverekszik Eötvös Károlylyal.

Égő vasgár.

(Érk. déli 12 órakor.)

A diósgyőri állami vasgár tegnap délután kigyuladt. Az egész város és környéke konsternálva. A közeli falvak és Miskolc tűzoltói működnek az oltásnál.

Kilépés a szabadelvűpártból.

(Érk. d. u. 2 ó. 20 p.)

Franciscs Norbert benedekrendi tanár, győri orsz. képviselő kilépett a szabadelvűpártból. A győriek e felett holnap roszalásukat fejezik ki.

A taktikázó Apponyi.

(Érk. d. u. 3 ó.)

Apponyiról az a hír, hogy szavazatát a képviselőházban benyújtandó határozati javaslatról teszi függővé.

Nagy birtok vásárlás.

Érk. d. u. 3 ó.

A megboldogult báró Sina Simontól örökölt érdi, fejevármegyei uradalmat gróf Wimpfen Simontól a budapesti Dreher cég 3 1/2 millió forinton megvette.

A diósgyőri tüzvész.

(Érk. d. u. 3 ó.)

Diós-Győrön újabb értesítés szerint nem a vasgár, hanem a fogyasztási egyesület helyisége égett le.

Helyi hírek.**Tájékoztató.**

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik.

A kir. tábl hivatalos órák a segéd- és kezelőhivatalokban d. e. 8-12, d. u. 2-5 óráig tartanak. — Az ígató, kiadó-hivatal és az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óráig; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óráig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

A Göncy-egyesület „Olthon“-a (Keresk. Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig. Találkozó az ugyanott szerdán és szombaton délután 3 óráig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreceni távirtdahivatalnál február 9-én: Enyhe, jelentékeny csapadék nélkül, szeles.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. február 12-én reggeli 7 órakor Hőmérséklet 00.4 C. fok. Légnyomás 744.6 millim. Szélirány déli. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig — millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 09 fok. Legalacsonyabb hőm. —4 fok.

Museum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Séta-hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Febr. 15. Hajdúvármegyei közgyűlése d. e. 9 órakor.

Február 15-én esküdtzéki tárgyalás. (Csurka János és Mannó Kálmán Papp László ellen.)

Február 18. Társas vadászat a Nagyerdőn.

Febr. 18. A köcsönös segélyző egyesület közgyűlése d. e. 19 órakor a városházban.

Február 18. d. u. 3 órakor. A debreceni iparos ifjuság önképző gyletének közgyűlése.

Febr. 25. A dal-gylt közgyűlése.

Február 25. A debreceni első takarékpénztár közgyűlése.

Febr. 25. d. u. 3 órakor. Az iparos-kir. é. r. közgyűlése saját helyiségében.

Április 22-én a magyar országos állatorvosi egyesület vidéki osztályának közgyűlése.

Ápril. 26-30-ig. A sorozás ideje Debrecenben.

Farsangi naptár.

Az első ifjuság iskolá bálja az „Arany Bika” vendéglő disztermeben február 17-én.

Tűzoltók táncmulatsága február 18-án a „Margit-fürdő” disztermeben.

Hangverseny a debreceni egyetem és a EMKE javára a színházban február 23-án.

Hangverseny a debreceni egyetem és a debreceni dal-gylet javára a színházban február 24-én.

Az E. M. K. E. tombola-estélye az „Arany Bika” disztermeben, március 10-én.

— Debreceni egyetem. A Margit-fürdő jégpályájának személyzete szombaton sikerült táncvigalmat rendezett a debreceni protestáns egyetem javára. A bál jövedelméből a rendezőség a mondott célra ma száz koronát juttatott az ev. ref. püspöki hivatalhoz. A személyzet egyuttal Lipuk utján mond köszönetet Szikszay Gyula urnak a fürdő vendéglő termének és helyiségeinek díjtalan átengedéseért. — A debreceni egyetem javára újabban a következők tettek adományokat: Stancsek János kir. táblai bíró 200 koronát, Draveczky Adorján kir. t. bíró 100 koronát, Visky Károly kir. t. bíró 100 koronát, Garam Jenő kir. t. bíró 20 koronát, Gárgó Béla kir. t. bíró 100 koronát, Egry Kálmán kir. t. bíró 100 koronát, Tar Gyula kir. t. bíró 100 koronát, Naményi József kir. t. bíró 200 koronát, Pálffy István kir. t. elnöki titkár 100 koronát.

A Kabáró bejelentett alapítványok között van Tözsér Sándor és neje 200 koronával, Kis Károly jegyző öt éven át fizetendő évi 10 korona járuléka. A siteri egyházban 100 korona gyűlt, a nagy-paládi egyház 400 koronát adományozott, Gáborján község 150 koronát, ugyanott Csikos Zoltán 36 koronát gyűjtött, a gáborjáni egyház 200 korona alapítványt tett. Hosszú-Pályiban 11 korona gyűlt, a pocsaji egyház öt évre évi 20 korona járulékra kötelezte magát, Békési Ferenc pocsaji lelkész 50 koronát, Nemes Ferenc 20 koronát adott. A hszoboszlói takarékpénztár igazgatósága a holnapi közgyűlésén javasolja, hogy 300 koronát adjon a takarékpénztár az egyetemre, — a debreceni alföldi takarékpénztár közgyűlése 1000 koronás alapítványt tett tegnap. Az istvándi egyházban 10 korona gyűlt, — a kunhegyesi takarékpénztár 30 koronát küldött. A h-nánási függetlenség körbálja jövedelméből újlag 3 koronát és husz fillért kapott az egyetem. — Debrecenben eszközölt házankénti gyűjtés legújabb eredménye a következő: Varga utca negyedik tizedében Buzás Elek és János s s Zoltán gyűjtő iven 262 koronát: adakotak a következők: Buzás Elek 100 korona, Tarkányi Péter 10 Jovánovics Jenő 10 Rosenberg Albert özvegye és fia 10 Dr. Fráter Imre 10, Farkas Mihály özvegye 20, Leszkay Gyula 10, Faragó István 6, Nagy Sándor 5, Alter Sándor 6, Papp Douáth 5, Somogyi Sándor 4, Kbor Kornelné 4, Weinberger Barnáth 4, Zsirauszki H 4, Paraszkay Gyula 4, Özv. Morfiné 2, Tóth József 2, Bithory Gábor 2, Özv. Varga Zsuzsanna 2, Szabó Ágoston 2, Braun Frigyes 2, Oáh Gyula 2, Özv. Nemes

Gáborné 2, Weinhold Ede 2, Dalnoki Jánosné 2, Szendrő Sándor 3 Suhajda József 2 Szibinusz Mihály 2, Szabó Bálint 2, Bruner Manoné 2; Tannenbaum 2, Horváth István 2, Magyar Ilona 1, Elek Ferenc 1 Némethi János 1 koronát, Maitalvi Julia 60 fillér, Szendrei Károly 40 fillér. H a t v a n u t c a második tizedében N a g y Gyula és S z é l István gyűjtő iven összesen 162 koronát adakoztak: Özv. Besztercei Károlyné 20 kor. Moosi József 20, Banyai Istvánné 20, idős Özv. Szabóné Bolosi Julia 10, özv. Klei Jakabné 10, Gáll Lajos 10, Kádár István 10, ifj. Gyarmathy István 10, Bramer Lajos 10, Raics Gyula 4, Balogh István 4, özv. Faragó Bálintné 4, Kaluza Vilmosné 2, Fodor József 2, Károly Józsefné 2, özv. Silbermanné 2, özv. Borbély Imréné 2, Baranyi György 2, özv. Csikos Ferencné 2, Salánki Ferenc 2, Borsi András 2, Schwarcz József 2, Schwerla Gyula 1 koronát és 20 fillért Radnai Mór 1, Nagy József 1, Bramer Károly 1, Elezsár Ignác 1, Böszörményi Lajos 1, Nagy Eszter 1, Steier Sámuel 1 koronát, Szabó Gézáné 80 fillér, Erdős Béla 40 fillér, N. N. 40 fillér. Ugyanezen gyűjtőknek adta át Nánássy László 100 koronáról szóló alapító levelét. — Hatvan utca harmadik tizedéből Kiss István és Kovács János gyűjtő iven 49 korona és 20 fillér. — Péterfia harmadik tizedében Dr. Nagy Zsigmond és Dr. Gulyás István gyűjtő iven 6 korona és 20 fillér gyűjt. — Özv. Komlóssy Imréné u-nő 100 koronát, Budaházy Albert 20 koronát adott. — Az egyetem javára J a k u c s Sándor s z o v á t i ev. ref. lelkész 235 koronát és 70 fillért küldött, mint a hívei között történt gyűjtés eredményét. — A m e z ő t u r i népbank pedig pótlólag 10 koronát küldött be a ref. püspöki hivatalhoz.

A vasúti gépjavitó műhely építése. Mint értesülünk immár egészben biztosra vehetjük, hogy az a nagyszabású, egyezer esetleg kétezer munkást állandóan foglalkoztató gyártelep, a vasúti gépjavitó műhely, melyet a kereskedelmiügyi miniszter valamelyik üzletvezetőség székhelyén szándékozik előállítani, — csakugyan Debreczenben épül fel. Az építést azonban csak ez év őszén kezdik meg. Az alapozási munkálatokat még az idén beakarják fejezni.

Eljegyzés. Erdekes hymen hírről értesülünk, a melyet őszinte örömmel irunk meg, mert kétfelől is a toll munkásainak szívbéli ünnepét jelezhetjük. V é r t e s y Hajnalkát, özv. V é r t e s y Gyuláné földbirtokosnő bájos és kedves leányát tegnap jegyezte el K u l c s á r Ferenc, a debreceni „Iparegyesületi Takarékos és hitelintézet” jeles fiatal könyvvezetője, a ki a muzsákat is, főként mint műfordító, szép sikerrel szolgálja. A legszűkebb családi körben tartott eljegyzésen jelen volt a menyasszony testvérhátija: V é r t e s y Gyula jeles fiatal író, lapunknak is volt felelős szerkesztője.

Személyi bir. Dr. R o d i c k y Jenő, a Kitünó tolláról ismeretes közgazdasági író, gazdasági tanintézeti igazgató, cs. és kir. asztalnok, vasárnap este városunkba érkezett, hogy a miniszterium megbízásából a helybeli gazdasági tanintézeten most folyó vizsgák közül nehányat meghallgatva s a gazdaságban is szét tekintve, adatokat gyűjtsön azon reformtervezethez, mely a gazdasági tanügy terén rövid időn végre fog hajtatni.

Felhívás 50 éves találkozássra. Azon volt tanuló társaimat, kik a debreceni ev. ref. főiskola törvényeinek 1844-ben aláíratkoztak: teljes bizodalommal felkérem, hogy engemet (Debreczenben hatvan utca 1546 szám alatti lakáson) szíveskedjenek jelenlegi lakhelyük és polgári állásukról folyó évi március végéig értesíteni, hogy itt lakó tanuló társainkkal egyetértően az 50 éves találkozásunknak idejét és módjait megállapítván, azt kellő időben tudomásukra is hozhassam. Debreczen 1894 febr. 9.

Lengyel Imre nyugalmazott kir. törvényszéki bíró. E felhívással kapcsolatosan megemlítjük, hogy 1844-ben összesen 140 diák subscribált, akiknek nagyobb része már régen sirban porladozik. Debreczenben ötven élnek még közülök: Lengyel Imre, B o d o s s y Pál püspöki titkár, dr. P a l l a y Miklós orvos, J e n e y József egyházi pénztárnok és Szoboszlai N a g y Károly telekkönyvvezető.

A kölcsönös segélyző egyesület igazgatósága pénteken tartotta közgyűlés előtti utolsó ülését, melynek egyik tárgyát az évi jelentés képezte. Az idei évi jelentés érdekességét nagyban fokozza hogy az egyesület tíz évi működését vizsgálja és táblázatos kimutatásokban tünteti föl az egyesület 10 évi fejlődését. Hogy a befizetéseknél is könnyítsen és a közönség igényeinek is jobban megfelelhessen, a befizetési időt is megváltoztatta, a befizetéseket délutánról délelőttre tette át és így kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton délelőtt azonkívül pénteken és szombaton délután lesznek a befizetések. Az összehajrási elkerülése végett pénteken és szombaton két-két pénztárnál tartatik a befizetés. A belső munkák és könyvelések elvégezhetése céljából hétfőn a közönség részére hivatalos óra nem tartatik.

Tanár helyettesítése. Dr. T ö r ö k József kir. tanácsos és a M. T. A. rendes tagja, ki főiskolánkban az orvosi teendőket végezte s az e szakba vágó tanfolyásokat adta elő, tudvalegileg hosszabb idő óta betegeskedik. Kiss Áron ev. ref. püspök ennek következtében dr. T ü d ö s Kálmánt, a jeles képzettségű fiatal orvost bizta meg azzal, hogy a nevezett kiváló tudós betegsége alatt a ma kezdetét vett II. félév alatt előadja a törvényszéki orvostant és közegészségtant, ugyancsak kezelni fogja a beteg tanulókat s vezetni a főiskolai kórházat.

A Zion debreceni betegsegélyző egyesület által nyújtott azon kedvezmény, melynélfogva az újonnan belépő tagoknak a 3 fnt bekebelezési díj elengedtetik, f. hó 15-én lejár a miért is az egyesület köte ékébe belépni szándékozik felhívattak, hogy belépési ajánlataikat f. hó 15-ike előtt irják be az egyesület előjáróságához mert a később belépők csak a 3 fnt bekebelezési díj befizetése mellett vétetnek fel.

Gyászjelentés. N á n á s s y Amália özv. Laky Lajosné mint apai, anyai testvér, Nánássy László mint apai testvér, Nagy Zsuzsanna, özvegy Lévy Imréné mint anyai testvér, ugyancsak a nagykiterjedésű rokonság nevében is, a fájdalom lesújtó érzetével tudatják, feledhetetlen jó testvéröknek N á n á s s y J u l i á n n á n a k élete 70-ik évében, kilencz havi súlyos szenvedés után, folyó évi február hava 10-dik napján kekövetkezett gyászos elhunytát. A kedves halott földi hamvai 1894-ik évi február hó 12-kén, déluán 2 órakor a Battliányi-utca 2164-ik számú háznál tartandó rövid ev. ref. szertartás szerint, a Kossuth-utcai sarkterben helyeztetnek végső nyugalomra. Mely gyászszertartásra az idézőtnek rokonságait, ömerőseit s a résztvevő közönséget fájó szívvel hívják meg, Debreczen 1894. február 10. Béke lengjen a kedves halott hamvai fölött.

Több közleményünk tárgyalmas miatt holnapra maradt. Igy a S z ü c s Mihály tanár felolvása a gazdasági egyetben, a ref. egyház építetési bizottságának az ülése, a fodrászok táncmulatsága, stb.

Talált csontváz az Abádó telkén. A törvénykezési palota építésénél ma délben — mint lapunk zártakor értesülünk — megint találtak egy csontvázat a kápolna szentélye alatt, mely szintén az egykori franciskánus kolostor szerzetesének porladozó maradványa. Az elkorhadt koporsóban ezuttal is találtak selyem darabokat és aranyozott keresztet. A leletről Cseh Lajos építész vezető mérnök azonnal értesítette Puky Gyula kir. táblai elnököt.

A közbiztonsági tervezett hűtő- és jeggyártó készülék berendezésére ma egyik budapesti gépgyár nevében Serényi Jenő mérnök ajánlatot adott be a városhoz, melyet a jog és pénzügyi bizottság valószínűleg tárgyalni fog holnap a közbiztonsági szabályzatnak a mi-

niszter által követelt módosításával egyidejűleg. A vágóhid megnyitását mindezideig az akadályozta, hogy a fölterjesztett vágóhídi szabályzatot máig sem erősítette meg a kormány.

Arlejtés az izr. iskola építésére. A debreceni izraelita hitközség iskoláj. építésére beérkezett ajánlatokat tegnap bontották fel a hitközség sz. anna utcai gyűléstermében. Összesen 14 ajánlat adatott be, ezek közül 3 az összesen 47000 frttal előirányzott munkákra, 11 pedig az egyes munka nemekre. Az összes munkák költségvetési árából legtöbbet: 10.1 %-ot enged Berger Jenő, 10 %-ot Horváth János, 7.5 %-ot Gerster és Rösler építési vállalkozó. Az egyes munkanememkre beadott ajánlatoknál még nagyobb árengedések tétettek, egész 20 %-ig. A hitközség az ajánlatok egybevetése után fog azok felett határozni. A díszes, egyemeletesnek tervezett iskola építését tavaszszal kezdik meg az a cérra kiutancán öszveszárólt három telken.

Debrecen a közegészségügyi nemzetközi kongresszuson. A nyolcadik nemzetközi közegészségügyi és demografiai kongresszust ez évben Budapesten tartják meg. A rendezőség ma felhívta Debreczen város közönségét is, hogy a nagyfontosságú kongresszuson, mely a városok közegészségügyét a legszélesebb mederben fogja tárgyalni, magát egy vagy több szakértő megbizottával képviseltesse s erről a rendezőset megelőbb értesítse.

Tizes helyett százas. P a p p László egyeki lakos tegnap délután a Füzés-Abony felől jövő vonatra ülve Debreczenbe zónázott. Utközben — mint mondja — unalomból kártyázni kezdett egy előtte ismeretlen 26 évesnek látszó, intelligens kinézésű fiatal emberrel, akinek, mint nyerőnek tíz forintossal fizetett. Az ismeretlen a Hatvan-utcai vásártéri megállónál leszállott, ő pedig a nagy állomásig ment Csak itt a városban vette aztán észre, megolvastván pénzét, hogy partnerének tizes helyett százast adott oda. Azonnal jelentést tett a mezőrendőrségnek, megjegyezve, hogy az ismeretlen magát Fried Leo, oháti bérlő ispánjának mondotta. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Halálozás. K o l l á r Dánielné született Czabán Ilonka folyó hó 11-én délután 2 órakor viruló életének 22-ik, boldog házasságának 3-ik évében, rövid szenvedés után meghalt. A megboldogultnak hült tetemei folyó hó 13-án d. u. 4 órakor fognak, a Varga-utca 2259-dik számú gyászházból rom. kath. szertartás szerint, a Szt. Anna-utcai sarkterbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 14-én, délelőtt 9 órakor fog a rom. kath. plebánia templomban az Eggek urának bemutatni.

Szédelgőasszony. Körülbelül 40 éves, tisztességesen öltözött asszony jár városunkban házról-házra s egy viz által elpusztult zsidó templomra adományokat gyűjt. A rendőrség általunk figyelmezteti a közönséget, hogy a dolog szédelgés levén, a gyűjtőknek ne üljön föl.

Tolvaj cigány. Csak nem tagadhatja meg östernészetét a cigány. A mi fényes és kirívó és szemé meglátja, nem hagyja ott a keze. Zámbo Magyar József balmaz-újvárosi cigány és zenész, tíz krajczár árú hurt vásárolni ment be a S c h m i e d t kisvárad-utcai hangszeraktárába. Vásárlás közben meglátta az üzlet tulajdonosnak egyik szögletben rejtőzö csinos ezüst fejű botját s míg az hurt keresett neki, azalatt ő kabátja alá vette a csinos jószágot. Szerencsésen eljutott vele a m. á. v. indóházáig, ahol J ó n á s Gyula miskolci cigánynak eladta 30 krért. S c h m i e d t azonban csakhamar észrevette a bot hiányát és utána küldött a tolvajnak; meg is fogták a morét, a ki teljes nyugalommal várakozott a III. osztályú váróteremben. Most a hüvösön várja büntetését.

Furcsa nazarénusok. Nem igen kelthetett előszeretett C s e k ő Sándor honvéd-örmszterben a nazarénus erkölcsök iránt az a háromtagú társaság, a melylyel a napokban utazott volt P.-Ladányból Debreczenbe. Egy kocsiába került három gubás atyafival, a kik magokat a földi-javakat megvető, idegen vagythonhoz nem nyuló, hazugságtól irtózó nazarénus felekezet híveinek adták ki. Addig magyarázták Csekőnek az ő

hitőket, pedig egyik fejét és vonat rénusok leszállították. Ezre, kabátját és ebből tot a nosokat örömeben an
1893/94 meg. I remben dr. K o l o g h Lajos je szenior vényolv felolvas bíralato hirdette kérdése elégedé és mag galmas kér ve kodásál vánitá.
vidéki városi debrecz H.-Sám Nagycs puszták sel, hog érdekel tegye ki köz A társ holdank el a fiz Közzgaz
vaszán Kölnelb recen v engedí ezer for a muzet viselők biztosit méltatt gedn t ban vet muzeum Nem sa benbe meg a demes a magiszt hallani dett. M jelenl és leikkel Igy ali
A szeg Etel, va debrece ment Imréhez s esküv szinpad cgnő- Rafael feltéken Rafael
tay Istv nagy az vasván pen lete a debrec

gyidejüleg az akadémszabályzatára. **Ésére.** A építésére ak fel a en. Össze az összes 11 pedig munkák 0-ot en rváth oszler nemekre engedések az ajánlatározott iskola ra kis.

nemzetközönség is, hogy vároederben szakértő ndezősé.

László Abony ónázott, l kár- éves- berrel, fizetett. meg- domásig észre, tizes elentés: hogy bérlő dította

ületett órakor ak 3-ik meg- d. u. számu a Szt. helyez- lyó hó ple- mutató éves, nkban zsidó ég ál- dolog

hatja és ki- keze. igény ment szersz- izlet- esinos neki, ágot. zizáig, ladta amar tt a eljes váró- lthe- mes- tagu volt erült öldi- ruló, ínek z ó

hitőket, míg végre Csekő elszenderedett, még pedig abban a meghatározott helyzetben, hogy az egyik nazarénus már előbb az ő vállára hajította fejét és így aludta az igazak álmát. Mikor a vonat hajnalban Debrecenbe érkezett, a nazarénusok tovább zónáztak, az őrmester pedig leszállt s fiakkerbe ülve magát a laktanyába vitette. Hát fizetni akart s csak ekkor vette észre, hogy jámbor utitársai kivágták a téli kabátját, azon keresztül pedig a nadrágja zsbét és ebből kiescaenotirozták 60 forintot tartalmazó tárczáját. A nazarénusokat mindaddig nem fogták el; Csekő őrmesterről azonban valószínű, hogy teljes életében anti-nazarénus marad.

A debreceni főiskola akadémiáján az 1893/94. tanév 2-ik féléve tegnap nyitott meg. Reggel 9 órakor a VI. akadémiai tantembenben összegyülekezett akad. ifjúság körében dr. Kovács Sándor akadémiai igazgató, Balogh Ferenc theologiai és dr. Bacsoni Lajos jogakad. dékánokkal és Jánossy Zoltán szeniorral együtt megjelenván, a szokásos törvényolvasás, továbbá a névsor, illetőleg sorrend felolvasása után az akad. pályázatokról készült, bírálatok adattak elő s a pályázatok eredménye hirdettetett ki. Végül a következő évi pályakérdések is felolvasatván, akad. igazgató megelégedését fejezte ki az ifjúság munkálkodása és magaviselete felett, további kitartó és szorgalmas munkára buzdította s Isten segedelmét kérve úgy a tanárkar, mint az ifjúság munkálkodásához, a 2-ik félévet megnyitottnak nyilvánította.

A nyír vizek lecsapolása. Az alsó nyírvideki vízlecsapoló társulat ma megküldötte a városi tanácsnak a társulat árterületeibe bevont debreceni birtokok kimutatását és térképeit. H.-Sámsom, Martonfalva községek, Pac, Bánk, Nagycsere, Haláp és Fancsika debreceni erdőpuszták határaitra vonatkozólag azzal a kéréssel, hogy e kimutatásokat és térképeket az érdekelt birtokosok részére 30 napi közszemlére tegye ki. A tanács a mérnöki hivatalban téteti ki közszemlére azokat febr. 15-től márc. 17-ig. A társulat arra is felkérte a tanácsot, hogy a holdankint kivetett 10 kros járulékot fogadja el a fizetni akaró birtokosoktól s helyezze el a Közgazdasági banknál.

A Schaufusz múzeum. A múlt év tavaszán történt, hogy egy szászországi ember Kölnelbenből azt a meglepő ajánlatot tette Debrecen városnak, hogy ő örök tulajdonjoggal átengedi gazdag múzeumát, mely megér 200-300 ezer forintot, ha viszont a város öt alkalmazza a múzeum igazgatójává s a rendes városi tisztviselők sorába felvétetvén, nyugdíj jogosultságot biztosít neki. — A városi tanács figyelemre se méltatta Schaufusz ajánlatát, a ki ezután Szegeden tett próbát. A szegediek ám komolyabban vették a dolgot. Gondolták, megveszik a múzeumot, jó lesz a harmadik egyetemnek. — Nem sajnálták a költséget s kiküldték Kölnelbenbe Reizer János könyvtár igazgatót, nézze meg a múzeumot. Reizer úgy találta, hogy érdemes az elfogadásra. De az óvatos szegedi magisztratus a Herman Ottó véleményét is hallani kívánta. Herman már nem úgy vélekedett. Mert mint Szegedről írják, kimondta a jelenlétében, hogy nem ajánlatja nyugodt lélekkel Szegednek a Schaufusz-féle kollektiót. Így aligha kerül az Szegedre.

Kétszer menyasszony egy nap alatt. A szegedi színház primadonnája: Kocsis Etel, városunk szülőlte, ki a jövő szezonban a debreceni színtársulat tagja lesz, a napokban ment férjhez egyik kollégájához, Pethes Imréhez, szintén a szegedi társulat tagjához — s esküvője napjának az estjén is játszott a színpadon és pedig Janetát a „Trapezunti hercegnő“-ben, aki tudvalevőleg menyasszonya lesz Rafael hercegnek. A fiatal férj azonban nem féltékenykedhetett vőlegény kollégájára, mert Rafael herceg: H. Pauli Mariska volt.

Aki leakarja főzni Zsigmondyt. Szintay István egyszerű gépész Karczagon, — de nagy az ő ambíciója meg az ő önbizalma. Olvasván az újságokból, hogy Zsigmondy végképpen letett a reményről, hogy valaha kivehesse a debreceni ártézi kutba beletörött furót, —

ma délelőtt levél érkezett tőle Karczagról, amelyben a következőket írja: „ajánlom magamat a furó kivevésére; reményem hogy én kitudom venni, igaz, hogy én nem vagyok mérnök hanem csak gépész vagyok, de azért lehet, hogy tudományom van hozzá, mert én a világot már bejártam, a tapasztalatom sikeres.“ Mit fog válaszolni a tanács az önértetes ajánlatra, megfogjuk irni annak idején.

Gyümölcsöszei tanfolyamot nyit meg a földművelésügyi miniszter a budapesti vinctellér iskolában március 28-án és a kolozsmontori gazdasági tanintézetben ápr. 2-án, faskolákat kezelő tanítók és gyümölcsstermelők részére. A tanfolyam egy hetes. A tanítók 15 fit utiköltséget és 1 frt 50 kr ellátási költséget kapnak. Pályázati kérvények március 1-ig adandók be a földművelésügyi miniszterhez címezve.

Elvesztett tárcsa. Egy ur nő szombaton délután 5 óra tájban a főtér és a korszó között elvesztett egy fekete bőrtárcát 55 frt tartalommal, a megtaláló kéri, hogy az II. kerületi kapitánysághoz bevinni, a hol illő jutalomban részesül.

Közönség köréből.*)

(Köszönet nyilvánítás.)

Felejtethetlen jó nóm halála okozta bánatomban jól esett vérző szívemnek azaz általános részvét, melylyel oly számosan igyekeztek a veszteség miatti fájdalomat egyhíteni. Fogadja úgy a m. t. közönség, az irántam tanusított részvétért, valamint az Evang. Filléregylet azon gyöngéd figyelemért, melylyel bánatomban osztozott, hálás köszönetemet.

Debrecen, 1894. február hó 12-én.

Handtel Vilmos.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Debreceni ingatlanok forgalma a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál f. évi február 3--10-ig. 1. Kulcsár István és neje Kis Julcsa veszik Csurka István és társai kötelestulca 2799 sz. házát 3000 frt. 2. Matlaskovszky Károly és neje Horváth Gizella veszik Szabó József és neje Fejér Eszter pacsirta-utca 251 sz. házát 5800 frt. 3. Pásztor Sándor és neje Kabai Zsuzsánna veszik Nagy Gábor és neje Szabó Eszter csapó-kerti szőlőjét 600 frt. 4. Kolossa Ádám és neje Nádasdi Karolina veszik Kis Mihály serház-utca 1029 sz. házát 2200 frt. 5. Biró Imre veszi Tárkányi József és neje Major Mária Ondódi földjét 200 frt. 6. Vesszőssy Vilmos veszi Székely Zsuzsánna Várady Károlyné cserepes-utca 1341 sz. házát ondódi földdel 3300 frt. 7. Kecskés István és neje Tiszai Eszter veszik Bösörmenyi Mihály és neje Rác Zuzsánna új földjét 1000 frt. 8. Kerékjártó István és neje Ménécs Sára veszik Debreceni István és neje Jobbágy Juliánna ondódi földjét 400 frt. 9. Nagy János és neje Burai Juliánna veszik Mezői István és neje Nyiri Erzsébet faragó-utca 486 sz. házát 2000 frt. 10. Tóth István és neje Sáska Eszter veszik Pércsi Károly és neje Schirschinger Anna nyilntcai 3138 sz. házát 1400 frt. 11. Tenkei Imre és neje Tándor Johanna veszik Nagy Gábor és neje Rác Sára késes-utcai 3551 sz. házát 3400 frt. 12. Szabó József és neje Bajdó Katalin veszik Szele Lajos homok-utca 2961 sz. házát 1700 frt. 13. Csurka István és társai veszik Nagy Johanna Tamás Jánosné csillag-utca 2710 sz. házát 1550 frt. 14. Hegedüs Ferenc és neje Molnár Eszter veszik Vig János és neje Csurka Erzsébet pesti-ut 3317 sz. házát 3525 frt. 15. Rác Gáborné Vértesi Erzsébet veszi Vértesi Gábor és társai cser-utca 2323 sz. házát ondódi és új földével 6000 frt. 16. Csizsár András és neje Erdős Zsuzsánna veszik Németi Mihály és neje Tiszai Eszter Major-ági földjét 900 frt. 17. Özv. Várady Mihályné Szabó Zsuzsánna veszi özv. Aranyos Józsefné Máriás Eszter pesti sor 3390 sz. házát 800 frt. 18. Fényes Sándorné Sipos Mária veszi Tóth

Sándor és neje Tóth Sára csillag-utca 2712 sz. házát 800 frt. 19. Pálffy József veszi özv. Nyiri Jánosné Takács Sára tizenhárom város-u. 1791 sz. házát 9400 frt.

A kis lutri huzásai.

— február 10-én. —

Bécs	55.	21.	68.	7.	51.
Grác	56.	79.	78.	29.	47.
Temesvár	61.	8.	68.	13.	85.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Február hó 9. Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli sulyban) 47.—48. kr. Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm sulyban 47.—48. krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 50.5—51. krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogramm sulyban 49.5—50.5 krig. — Fiatal könnyű (páronkint 250 klg. terjedő sulyban 49.—50. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klg. felüli sulyban) 47.—48. krig. — Közép (páronkint 220—280 klg) sulyban) 47.—48. krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő sulyban) 47.5—49. krig.

Debreceni városi színház.

Idénybérlet 108. sz. VI. Kis bérlet 8. szám.

Hétfőn, 1894. évi február hó 12-én: páros bérletben:

Methusalem herceg.

Operette 3 felvonásban. Irta Vilóler és Delacur. Zenéjét szerző Strauss János.

Kedden, 1894. évi február 13-án:

páratlan bérletben, itt először:

A P A P A.

A gróf Teleky díj 100 aranyával juttalmazott vigjáték, írta Berczik Árpád.

S z e m é l y e k:

Baráty Alajos bortermelő és gyógy- vendég	Andorff
Malvin (Kardosné) leányai	Bogyó Ilonka
Lotti	Cserni Berta
Kardos Menyhért, Malvin férje	Tapolczai
Téry Zoltán	Péchy Kálmán
Dr. Sebestyén a Sanatorium igazgató orvosa	Püspöki Imre
Özv. Sikoláné	Kiss Irén
Galácsin Egyed, ny. kir. táblai bíró	Sándor Emil
Muki, fia	Rózsahegyi
Öreg kisasszony	Takácsné
Fia al asszony	Fürst Rózsa
Idős ur	Takács József
Pincér	Zajonghi
Gyógyvendégek, pincérek. Történik egy hidegvíz gyógyintézetben.	

M Ű S O R:

Szerdán, febr. 14-én: Ugyanaz. (Páros bérlet).
Csütörtökön: febr. 15-én: „Ötödik pont“ operette, írta Megyeri D (Páratlan bérlet).
Pénteken, febr. 16-án: „Hófehérke“, látványos színmű magyarra átdolgozta Komor L. (Leszállított helyárakkal, kezdete 6 óra kor. Itt először.)
Szombaton, febr. 17-én: „Orpheus“, operette, írta Offenbach. K. Kopácsy Juliska föléptével. (Páros bérletben).
Vasárnap, febr. 18-án: „A betyár kenője“, népszínmű, írta Abonyi Lajos. K. Kopácsy Juliska föléptével. (Páratlan bérletben).

Szerkesztői posta.

A tisztviselő-telep ügyében közzétett felhívást holnap közöljük.
V. Gy. urnak helyben. Köszönjük; hozzuk!

Kiadó és laptulajdonos:

„Osekonai“ nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

K o m l ó s s y D e z s ő.

Intelligens ügynök

kerestetik

egy szépen jövedelmező
nagy irodalmi vállalat
terjesztésére.

Bővebb felvilágosítás:

LÁSZLÓ ALBERT

könyvkereskedésében.

Pályázat.

A debr. kölcsönös segélyző
egyletnél egy **500 frt. évi**
fi. etessel egybekötött

segédkönyvelői állás

betöltendő.

Pályázók ajánkozásaikat
bizonyítványaikkal február
hó végeig beadhatják az
igazgatónál.

Az igazgatóság.

182.

Az

„I S T V Á N“ gőzmalom társulat
örleményének

ÁRJEGYZÉK

s a j á t r a k t á r á b a n.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott
általános magyar malomgyűlésen megállapí-
tott s 1887. évi június 1 én életbe lépet-
eladási, fizetési és szállítási módokatokra
vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül kész-
pénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

	100 kí
A. Asztali dara nagy-zsemü	14.60
B. Szinte „ apró-zsemü.	14.—
0. Királyliszt	14.—
2.. Lángliszt kivonat	13.20
3. 1-ső rendű zsemlyeliszt	12.40
4. Zsemlye liszt	12.—
5. 1-ső rendű kenyér liszt	11.60
6. Közép kenyér liszt	11.20
7. Kenyér liszt	10.20
8. Barna kenyérliszt	8.80
1 Takarmány liszt	6.40
11. Finom korpa zsákkal	4.—
12. „ „ „ zsáknélkül . á	3.80
12. Durva korpa zsákkal	4.—
„ „ „ „ zsáknélkül	3.80
Csirke buza „ „ „ „ zsáknélkül	3.60

A zsákok sul-tartalma teljsulyt tisztasuly
nak véve.

A. B. 0—6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 „
11. 12.	50 „

Debreczen, 1894. Január 10.

Kaszanyitzky Endre

Debreczen, főpiacz 1900.

➔ Nagyválaszték és jutányos árak mellett ajánl ➔

Porcellán, Chinaezüst,

Bronz- és Majolika ujdonságokat,

➔ Ditmár, Brüner s hazai gyártmányu ➔

asztali és függő lámpákat, nap- és villámégőkkel,

porcellán, ét-, kávé- thea-

ugyszinte mindennemű

üveg-, ivó- és likörkészleket.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítettek.

— Árjegyzékkel kívánatra b'rmintve szolgálók. —

Az összes gépek üzemben láthatók!!

Elsőrangu budapesti gőzmalomból származó

500 lóerejű Compound gőzgép,
2 darab alig használt Cornwall kazán aczélemezéből,
25 darab Ganz-féle hengerek,
70 darab egyszerű és kettős liszthenger,
100 darab daratisztító gép,
egyszerű és kettős felvonók, transmissiók, szikerekék függő támasztók
és csapágycak

jutányos áron

azonnal eladó.

SCHLESINGER ALAJOS-nál

Budapest, Lipó-körut 8-10

Az összes gépek üzemben láthatók!!

Csak akkor valódi, ha a
háromszögű palaczk az itt levő sza-
laggal (vörös és fekete nyomás sárga
papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle
valódi, tisztított

MÁJOLAJ

(törvényesen védett kiállításban)

Maager Vilmostól

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgálta
tott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekek-
nek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama
esetknél, melveknél az orvos az egész testi szer-
vezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test
sulyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint
általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy
üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban
Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3. valamint az osztr.
magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

DEBRECZENBEN: Mihálovits Istvan, dr. Rothschnek
Emil, Tóth Béla gyógyszerész uraknál és Rickl József
Zelmo, Geréby Fülöp kereskedésében. Főraktár és fő-
elárusítás az osztrák-magyar monarchia részére: **MAAGER**
VILMOS Bécs. III/3, Heumarkt 3.

Utánzások törvény útján üldözötnék.

